

Bình Định, ngày tháng năm 2020

THUYẾT MINH

Tình hình thực hiện dự toán ngân sách nhà nước năm 2020

(Kèm theo Công văn số /STC-QLNS ngày / /2020 của Sở Tài chính)

Căn cứ Nghị quyết số 36/NQ-HĐND ngày 13/12/2019 của HĐND tỉnh Khóa XII kỳ họp thứ 11, UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 4668/QĐ-UBND ngày 16/12/2019 về việc giao dự toán ngân sách nhà nước năm 2020 cho các cơ quan, đơn vị thuộc tỉnh và UBND các huyện, thị xã, thành phố. Cụ thể như sau:

- Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn : 9.856.900 triệu đồng.
- Tổng chi ngân sách địa phương : 15.625.871 triệu đồng.

I. Về công tác chỉ đạo điều hành

Thực hiện Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 01/01/2020 của Chính phủ về những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu chỉ đạo điều hành thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách nhà nước năm 2020; Nghị quyết số 84/NQ-CP ngày 29/5/2020 của Chính phủ về các nhiệm vụ, giải pháp tiếp tục tháo gỡ khó khăn cho sản xuất, kinh doanh, thúc đẩy giải ngân vốn đầu tư công và đảm bảo an toàn trật tự xã hội trong bối cảnh đại dịch Covid-19; Thông tư số 88/2019/TT-BTC ngày 24/12/2019 của Bộ Tài chính quy định về tổ chức thực hiện dự toán ngân sách nhà nước năm 2020; Ủy ban nhân dân tỉnh đã kịp thời ban hành các văn bản triển khai thực hiện: Quyết định số 108/QĐ-UBND ngày 09/01/2020 về việc ban hành một số chỉ tiêu và giải pháp chủ yếu chỉ đạo, điều hành thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách nhà nước năm 2020; Chỉ thị số 10/CT-UBND ngày 27/4/2020 về các nhiệm vụ, giải pháp cấp bách tháo gỡ khó khăn, ổn định sản xuất kinh doanh, đảm bảo an sinh xã hội và điều hành thu chi ngân sách địa phương trong điều kiện chịu ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19; Công văn số 4914/UBND-TH ngày 24/7/2020 về việc tăng cường thực hiện các giải pháp điều hành thực hiện nhiệm vụ tài chính – ngân sách địa phương những tháng cuối năm 2020...qua đó đã kịp thời tháo gỡ khó khăn, ổn định hoạt động sản xuất kinh doanh, đảm bảo an sinh xã hội và điều hành thu chi ngân sách địa phương cơ bản đáp ứng theo dự toán thu, chi ngân sách trong điều kiện chịu ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19.

Diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid-19 đã ảnh hưởng không nhỏ đến tình hình thu – chi ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh nhưng với sự lãnh đạo, chỉ đạo chủ động, quyết liệt, kịp thời của Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh; sự vào cuộc khẩn

trương, với tinh thần trách nhiệm cao của các Sở, ban, ngành và UBND các huyện, thị xã, thành phố trong tổ chức thực hiện các giải pháp chỉ đạo, điều hành thực hiện dự toán thu, chi ngân sách nhà nước năm 2020, nên đã đạt được những kết quả quan trọng nhất định.

II. Tình hình thực hiện dự toán ngân sách nhà nước năm 2020

1. Về thu ngân sách nhà nước

Dự toán tổng thu ngân sách nhà nước phát sinh trên địa bàn năm 2020 (*chưa kể thu chuyển nguồn, thu bổ sung cân đối, bổ sung mục tiêu*) là 9.856.900 triệu đồng, ước thực hiện là 12.186.900 triệu đồng, vượt 23,6% so với dự toán năm và bằng 90,7% so với cùng kỳ. Trong đó, một số khoản thu chủ yếu như sau:

1.1. Các khoản thuế do Hải quan thu từ hoạt động xuất, nhập khẩu

Dự toán là 715.000 triệu đồng, ước thực hiện là 715.000 triệu đồng, đạt 100% dự toán năm, tăng 4,1% so với cùng kỳ. Với điều kiện dịch bệnh cơ bản đã được khống chế như hiện nay thì dự kiến những tháng cuối năm sản lượng hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu của một số mặt hàng tăng: máy móc thiết bị phục vụ các dự án phong điện, năng lượng điện mặt trời, khoáng sản titan, sắt thép nguyên liệu, dăm gỗ...nhờ đó số thu lĩnh vực này đảm bảo hoàn thành dự toán.

1.2. Thu nội địa

Dự toán thu nội địa là 9.000.000 triệu đồng, ước thực hiện là 11.330.000 triệu đồng, vượt 25,9% so với dự toán năm và bằng 88,8% so với cùng kỳ. Nếu loại trừ tiền sử dụng đất, thu xổ số kiến thiết, thu cổ tức, lợi nhuận được chia và lợi nhuận còn lại, ước thực hiện 6.185.000 triệu đồng, vượt 5,4% so với dự toán năm và tăng 8,3% so với cùng kỳ. Nếu phân chia theo cấp ngân sách (không bao gồm tiền sử dụng đất, thu xổ số kiến thiết, thu cổ tức, lợi nhuận được chia và lợi nhuận còn lại) thì ngân sách tỉnh thực hiện 3.501.748 triệu đồng, vượt 11,9% so với dự toán năm và ngân sách huyện, thị xã, thành phố (bao gồm ngân sách xã, phường, thị trấn) thực hiện 1.881.052 triệu đồng, bằng 92,9% so với dự toán năm.

Trong năm 2020, có 10/16 khoản thu, chiếm tỷ trọng 87,8% dự toán thu nội địa, thực hiện đạt và vượt dự toán năm 2020 được Hội đồng nhân dân tỉnh giao, cụ thể: thu từ doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài (vượt 9,1%), thu từ khu vực công thương nghiệp ngoài quốc doanh (đạt 100% dự toán), thuế sử dụng đất phi nông nghiệp (đạt 100% dự toán), thuế bảo vệ môi trường (vượt 11,8%), thu tiền sử dụng đất (vượt 66,7%), thu tiền cho thuê mặt đất, mặt nước (vượt 68,8%), thu tại xã (vượt 16,7%), thu xổ số kiến thiết (đạt 100% dự toán năm), thu khác (vượt 45,8%), thu cổ tức và lợi nhuận sau thuế (vượt gấp 2 lần dự toán).

06 khoản thu còn lại, chiếm tỷ trọng 12,2% dự toán thu nội địa thực hiện không đạt dự toán Hội đồng nhân dân tỉnh giao, cụ thể các khoản thu: thu từ doanh

nghiệp nhà nước trung ương (đạt 93,7%), thu từ doanh nghiệp nhà nước địa phương (đạt 94,6%), lệ phí trước bạ (đạt 72,1%), thuế thu nhập cá nhân (đạt 75,7%), thu từ phí và lệ phí (đạt 97,3%), thu cấp quyền khai thác khoáng sản (đạt 93,8%). Nguyên nhân đạt thấp là do ảnh hưởng trực tiếp của dịch bệnh Covid-19 làm cho nhu cầu tiêu thụ ô tô, xe máy và hoạt động chuyển nhượng, đầu tư các dự án bất động sản trên địa bàn tỉnh giảm làm ảnh hưởng lớn đến nguồn thu lệ phí trước bạ; thu nhập từ tiền lương, tiền công của người lao động bị sụt giảm vì thực hiện việc cách ly toàn xã hội để phòng, chống dịch bệnh Covid-19 dẫn đến giảm thu ngân sách; thời tiết nắng hạn kéo dài trong những tháng đầu năm, làm cho các hồ thủy điện thiếu nước trầm trọng, đã ảnh hưởng sản lượng điện sản xuất bị sụt giảm mạnh. Bên cạnh đó, việc thực hiện một số chính sách của Chính phủ nhằm tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 như: chính sách giảm 30% số thuế thu nhập doanh nghiệp phải nộp năm 2020 đối với các trường hợp doanh nghiệp có tổng doanh thu năm 2020 không quá 200 tỷ theo Nghị định số 114/2020/NĐ-CP ngày 25/9/2020 của Chính phủ; chính sách giảm 50% lệ phí trước bạ đối với xe sản xuất trong nước theo Nghị định số 70/2020/NĐ-CP ngày 28/6/2020 của Chính phủ... cũng đã làm ảnh hưởng lớn đến các nguồn thu ngân sách trên địa bàn tỉnh.

* **Nhìn chung**, trong năm 2020, mặc dù trong bối cảnh bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid-19 nhưng các ngành, các cấp chính quyền địa phương đã có nhiều cố gắng, nỗ lực triển khai nhiều biện pháp quản lý thu, khai thác các nguồn thu cho ngân sách nhà nước, thu nội địa (loại trừ tiền sử dụng đất thu xổ số kiến thiết, thu cổ tức, lợi nhuận được chia và lợi nhuận còn lại) vượt 5,4% dự toán năm và tăng 8,3% so với cùng kỳ, có 10/16 khoản thu (chiếm tỷ trọng 87,8% dự toán thu nội địa) thực hiện đạt và vượt dự toán HĐND tỉnh giao.

1.3. Thu vay bù đắp bội chi: ước thực hiện 141.900 triệu đồng, đạt 100% dự toán năm, khoản thu này sử dụng để thanh toán cho các dự án, công trình được bố trí kế hoạch từ đầu năm.

2. Về chi ngân sách địa phương

Tổng chi ngân sách địa phương năm 2020 ước thực hiện là 18.033.232 triệu đồng, vượt 15,4% dự toán năm và tăng 7,1% so với cùng kỳ. Chi tiết các nội dung chi như sau:

2.1. Chi đầu tư phát triển ngân sách địa phương

Ước thực hiện là 5.944.566 triệu đồng, vượt 50,7% so với dự toán năm và bằng 91,9% so với cùng kỳ. Nguyên nhân đạt cao so với dự toán chủ yếu là tăng chi đầu tư từ nguồn thu tiền sử dụng đất. Một số nội dung chi chủ yếu như:

- Chi đầu tư xây dựng vốn trong nước là 620.016 triệu đồng, đạt 100% dự toán năm, tăng 6,5% so với cùng kỳ năm trước.

- Chi đầu tư từ nguồn thu tiền sử dụng đất là 4.998.850 triệu đồng (chưa bao gồm chi trả nợ gốc là 1.150 triệu đồng), vượt 66,7% dự toán năm, bằng 89,2% so với cùng kỳ.

- Chi đầu tư từ nguồn vốn xổ số kiến thiết là 115.000 triệu đồng, đạt 100% dự toán năm, tăng 4,5% so với cùng kỳ.

- Chi từ nguồn khác 68.800 triệu đồng, bằng 100% dự toán năm.

2.2. Chi thường xuyên

Ước thực hiện là 6.896.227 triệu đồng, đạt 98% so với dự toán năm và tăng 4,1% so với cùng kỳ. Trong năm 2020, các cơ quan, đơn vị, địa phương tiếp tục được sự kiểm tra, giám sát của cơ quan cấp trên, cơ quan tài chính và kho bạc nhà nước các cấp nên đã góp phần vào việc thực hiện dự toán chi chặt chẽ, đảm bảo đúng quy định của pháp luật, đồng thời tiết kiệm, ngăn ngừa hành vi tham nhũng, lãng phí. Các cấp chính quyền đã linh hoạt, chủ động điều hành ngân sách cấp mình để xử lý kịp thời khi có những nhiệm vụ đột xuất, bức xúc. Ngoài ra, ngân sách địa phương đã dành một phần kinh phí đáng kể để đầu tư, cải tạo, nâng cấp, mở rộng cơ sở và mua sắm trang thiết bị cho ngành y tế và giáo dục; bảo đảm đầy đủ kinh phí để thực hiện các chính sách của địa phương được HĐND tỉnh thông qua.

Bên cạnh đó, thực hiện Nghị quyết số 84/NQ-CP ngày 29/5/2020 của Chính phủ về các nhiệm vụ, giải pháp tiếp tục tháo gỡ khó khăn cho sản xuất, kinh doanh, thúc đẩy giải ngân vốn đầu tư công và đảm bảo an toàn trật tự xã hội trong bối cảnh đại dịch Covid-19, theo đó, để ưu tiên dành nguồn lực từ ngân sách nhà nước thực hiện các chính sách hỗ trợ người dân gặp khó khăn, UBND tỉnh đã trình HĐND tỉnh điều chỉnh giảm dự toán chi thường xuyên năm 2020 đã giao cho các đơn vị dự toán khối tỉnh với tổng số tiền 49.590 triệu đồng (tại Nghị quyết số 05/NQ-HĐND ngày 17/7/2020 của HĐND tỉnh) và UBND các huyện, thị xã, thành phố đã điều chỉnh giảm dự toán chi thường xuyên của cấp mình với tổng kinh phí là 31.887 triệu đồng, khoản kinh phí này được sử dụng theo hướng dẫn của Bộ Tài chính.

Đặc biệt, để ứng phó dịch bệnh Covid-19 phát sinh trên địa bàn tỉnh, thực hiện quy định của Chính phủ tại các Nghị quyết số 37/NQ-CP ngày 29/3/2020 về một số chế độ đặc thù trong phòng, chống dịch Covid-19 và Nghị Quyết số 42/NQ-CP ngày 09/4/2020 về các biện pháp hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch Covid-19, UBND tỉnh đã chủ động dành các nguồn kinh phí: 50% dự phòng ngân sách địa phương, 70% Quỹ dự trữ tài chính, nguồn cải cách tiền lương còn lại để thực hiện công tác phòng, chống dịch và hỗ trợ cho người dân gặp khó khăn do ảnh hưởng bởi đại dịch Covid-19. Đến nay, ngân sách địa phương đã chi cho công

tác phòng, chống dịch và hỗ trợ cho các đối tượng với tổng số tiền là 311.099 triệu đồng.

2.3. Chi chương trình mục tiêu

Dự toán giao 4.405.500 triệu đồng, ước thực hiện là 4.956.659 triệu đồng, vượt 12,5% dự toán năm, tăng 39,4% so với cùng kỳ. Chi theo mục tiêu tăng cao chủ yếu là do Trung ương bổ sung có mục tiêu thực hiện các chính sách như: chính sách khuyến khích, hỗ trợ, khai thác, nuôi trồng hải sản và dịch vụ khai thác hải sản trên các vùng biển xa theo Quyết định số 48/2010/QĐ-TTg ngày 13/7/2010 của Thủ tướng Chính phủ; kinh phí thực hiện chính sách trợ giúp các đối tượng bảo trợ xã hội, người cao tuổi, người khuyết tật; kinh phí về chính sách bảo hiểm y tế; kinh phí hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch Covid-19 theo Nghị quyết số 42/NQ-CP ngày 09/4/2020 của Chính phủ...

2.4. Về sử dụng nguồn dự phòng ngân sách tỉnh

Đến ngày 31/10/2020, UBND tỉnh đã sử dụng 71.439 triệu đồng từ nguồn dự phòng ngân sách tỉnh năm 2020 để tập trung thực hiện công tác phòng, chống dịch bệnh Covid-19 số tiền 16.086 triệu đồng; hỗ trợ cho người dân gặp khó khăn do đại dịch Covid-19 theo Nghị quyết 42/NQ-CP ngày 09/4/2020 của Chính phủ số tiền 52.822 triệu đồng; công tác phòng, chống bệnh dịch tả lợn Châu Phi trên địa bàn tỉnh là 511 triệu đồng và hỗ trợ đồng bào 04 tỉnh miền Trung bị ảnh hưởng nặng nề do lũ lụt 2.000 triệu đồng. Trong thời gian còn lại của năm ngân sách 2020, UBND tỉnh sẽ rà soát, sử dụng các khoản chi từ nguồn dự phòng ngân sách tỉnh đúng theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và báo cáo HĐND tỉnh theo quy định.

3. Tình hình thực hiện kế hoạch vay và trả nợ ngân sách địa phương

Trong năm 2020, thực hiện rút vốn vay lại vốn vay ngoài nước là 141.900 triệu đồng; đồng thời, trả nợ gốc vay lại từ nguồn Chính phủ vay ngoài nước theo kế hoạch 13.302 triệu đồng.

Dư nợ vay của tỉnh đến cuối năm 2020 là 470.684 triệu đồng, gồm: vay trong nước là 133.500 triệu đồng (khoản vay này Trung ương đã có văn bản đồng ý hỗ trợ cho địa phương) và vay lại từ nguồn Chính phủ vay ngoài nước là 337.184 triệu đồng. Dư nợ vay của ngân sách tỉnh chiếm 4,47% so với số thu ngân sách địa phương được hưởng, đảm bảo trong tỷ lệ cho phép theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước là 30%.

Trên đây là nội dung báo cáo thuyết minh tình hình thực hiện dự toán ngân sách nhà nước năm 2020./.
